

БЕКІТЕМІН

"Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ

директор

/ К.С.Байгалиев

31.08.2023

ЛАУАЗЫМДЫҚ НҰСҚАУЛЫҚ

Бастауыш сынып мұғалімі: Смагулова Гаухар Толендиновна

Жанаозен

1. Жалпы ережелер

1.1. Бұл лауазымдық нұсқаулық Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Еңбек кодексі, ҚР Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі "Педагог қызметкерлер мен оларға тенестірілген тұлғалар лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" № 338 бұйрығы, Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" № 319 заңы, "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ жарғысы мен Ішкі еңбек тәртібі ережелері, ҚР 2019 жылғы 27.12 «Педагог мәртебесі» туралы Заңына және жергілікті нормативтік актілері, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 12 қаңтардағы «Орта білім беру үйімдарында сынып жетекшілігі туралы ережені бекіту туралы» №18 бұйрығы, Мемлекеттік әкімшілік қызметшінің лауазымдық нұсқаулығын әзірлеу мен бекіту қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 21 қазандығы № 20 бұйрығы негізінде жасалды.

1.2. Барлық мамандықтар мұғалімі "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ директоры тараапынан кәсіподак комитетінің уәжді пікірлерін ескере отырып қабылданады және босатылады.

1.3. Мұғалімнің кезекті еңбек демалысында және уақытша еңбекке жарамсыз жағдайда жүрген кездерінде оның міндеттері осы мамандықтағы өзге мұғалімге жүктелуі мүмкін. Мұндай жағдайда оның міндеттерін уақытша атқару "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ директорының ҚР Еңбек кодексі талаптарын сақтай отырып шығарған бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

1.4. Барлық мамандықтар мұғалімнің орта/жоғары педагогикалық білімі немесе тиісті мамандық бойынша жоғары кәсіби білімі мен біліктілік деңгейіне сәйкес педагогикалық жұмыс стажы болуы тиіс.

1.5. Барлық мамандықтар мұғалімі тікелей директордың орынбасарына бағынады.

1.6. Барлық мамандықтар мұғаліміне зертханашы (егер мұғалім кабинет менгерушісі міндеттін атқаратын болса) және оқушылар бағынады.

1.7. Білуге тиісті:

Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексін, Қазақстан Республикасының "Білім туралы", "Педагог мәртебесі туралы", "Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Заңдарын, білім беруді дамытудың бағыттары мен перспективаларын айқындайтын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын және басқа да нормативтік құқықтық актілерді, педагогика мен психологияны, пәнди оқыту әдістемесін, тәрбие жұмысын, оқыту құралдарын және олардың дидактикалық мүмкіндіктерін, оқу кабинеттері мен қосалқы үй-жайларды жабдықтауға қойылатын талаптарды, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және ертке қарсы қорғау ережелері мен нормалары, санитарлық ережелер мен нормаларды.

Қазақстан Республикасының жалпыға бірдей танылған адамгершілік қағидаттары мен нормаларына негізделген Педагогикалық әдеп қағидаларын сақтау.

- пән сабағын өту, тәрбие жұмыстарының әдістемелерін;
- оқу кабинеттері мен қосалқы орын-жайларды жарактандыру мен жабдықтандыруға қойылатын талаптарды;
- оқыту құралдарын және олардың дидактикалық мүмкіндіктерін;
- білім беру ісі мен педагогика ғылымын дамытудың негізгі бағыттарын және перспективаларын;
- құқық және еңбекті ғылыми үйімдастыру, педагогика мен психология негіздерін; мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын;
- педагогиканы, педагогикалық психологияны;

- педагогика ғылымы мен практикасының жетістіктерін;
 - экономика негіздерін, еңбек туралы заңнамаларды;
 - еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын;
 - санитарлық ережелер мен нормаларды.
- 1.8. Барлық мамандықтар мұғалімі компьютерлерді және басқа да ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, Internet желілерін тиімді пайдалана білуі тиіс.
- 1.9. ҚР Білім беру министрлігінің 2020 жылғы 11 мамырдағы "Педагогтерге біліктілік санаттарын беру туралы" №192 бүйрығына сәйкес мұғалім еңбекке ақы төлеу разряды бойынша біліктілікке қойылатын бірынғай талаптарға сай болуы тиіс.
- 1.10. Педагогтың жұмыс уақыты мен демалыс уақыты режимі ҚР БЖФМ 2020 жылғы 21 сәуірдегі №153 бүйрықпен бекітілген ережеге сәйкес анықталады.

2. Функциялары

Мұғалім қызметінің негізгі бағыттары мыналар болып табылады:

- 2.1. Оқушыларды жас ерекшеліктері мен берілетін пән ерекшеліктерін ескере, олардың құқықтары мен еркіндігін сақтай отырып оқыту және тәрбиелеу.
- 2.2. Оқушылардың әлеуметтенуіне, олардың бойында саналы түрде таңдал алған жалпы мәдениеттің қалыптасуына және кәсіби білім беру бағдарламаларын игеруіне ықпал ету.
- 2.3. Оқу процесінде еңбекті қорғау нормалары мен ережелерінің және қауіпсіздік техникасының сақталу режимін қамтамасыз ету.

3. Лауазымдық міндеттері

Мұғалім мынадай лауазымдық міндеттерді атқарады:

Оқытылатын пәннің ерекшелігін ескере отырып, білім алушыларды мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес және "Құндылықтарға негізделген білім беру" тұжырымдамасының негізінде оқыту мен тәрбиелеуді жүзеге асырады, білім алушы мен тәрбиеленуші тұлғасының жалпы мәдениетін қалыптастыруға және оның әлеуметтенуіне ықпал етеді, білім алушының жеке қабілеттерін анықтайды және дамытуға ықпал етеді.

Оқытудың жаңа тәсілдерін, тиімді түрлерін, әдістері мен құралдарын қолданады.

Қысқа мерзімді жоспарларды, бөлімдер мен тоқсанның суммативті бағалауға арналған тапсырмаларды жасайды.

Электронды журналдарды толтырады.

Жалпыға міндетті білім беру стандарттарында көзделген оқушылар мен деңгейден төмен емес тәрбиеленушілердің пәндік нәтижелерін, отбасылық-қызметтік, тұлғалық жетістіктерін қамтамасыз етеді.

Оқу бағдарламаларын әзірлеуге және орындауға қатысады, оқу жоспары мен оқу процесінің кестесіне сәйкес олардың толық көлемде іске асырылуын қамтамасыз етеді.

Әдістемелік бірлестіктердің, әдістемелік кенестердің, желілік қоғамдастықтардың отырыстарына қатысады.

Білім алушылардың, тәрбиеленушілердің жеке қабілеттерін, қызығушылықтары мен бейімділігін зерттейді.

Арнайы (түзету) білім беру мекемелерінде оқытылатын пәннің ерекшелігін ескере отырып, дамуында ауытқуларды барынша түзетуге бағытталған білім алушыларды, тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу жөніндегі жұмысты жүзеге асырады.

Кәсіби құзыреттілікті, оның ішінде аппараттық-коммуникациялық құзыреттіліктерін арттырады.

Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы қорғау ережелері мен нормаларын орындауды.

Білім беру процесі кезеңінде білім алушылардың өмірі мен деңсаулығын сақтауды қамтамасыз етеді.

Ата-аналармен немесе оларды алмастыратын тұлғалармен ынтымақтастықты жүзеге асырады.

Жабдықты пайдалану кезінде қауіпсіздік техникасы талаптарын орындауды.

Білім беру процесі кезінде балалардың өмірі мен деңсаулығын сақтау үшін қажетті жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді.

Тізбесін білім беру саласындағы уәкілдегі орган бекіткен құжаттарды толтырады.

Білім беру үйымдарында "Күндылықтарға негізделген білім беру" тұжырымдамасынан беру процесінде барлық нысандар, оның ішінде балалар отбасыларының қатысуымен.

Білім алушылар, тәрбиеленушілер, арасында академиялық адалдық қағидаларын жемқорлыққа қарсы мәдениеттің алдын алады.

Окушыларды берілетін пән ерекшеліктерін ескере отырып оқыту және жұмыстарын жүзеге асырады, сыныптарда оку жүктемелерін бөлуге сәйкес өзінен сабактар мен өзге де оку-тәрбиелік жұмыстарын жүргізеді.

Оку жоспарына сәйкес "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ қоғамдастырылған жағдайда білім беру бағдарламаларын, жеке оқыту жоспарын және сабак кестесін жүзеге асқарып орайда оқытудың әртүрлі тәсілдерін, әдістері мен құралдарын пайдаланады.

Білім беру процесінің жүргізулу жағдайларын жаксарту және сауықтыру үшін жұмыстар едіреді, сондай-ақ білім беру процесіндегі окушылар қабілет-қарымындағы әдістердің ететін барлық кемшіліктер жөнінде кабинет мәнгерушісін, басшылықты хабардағы етаптардың өзгешелігінде өзгертілген мәдениеттер беріп отырады.

Белгіленген тәртіпте сынып құжаттамаларын жүргізеді, "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ қабылданған жүйе бойынша окушылардың сабакқа қатыстырылған үлгірімін бақылайды, сынып журналы мен оқушы күнделігіне бағаларын қояды, әдістердегі кезінде өзгешелік мәдениеттер беріп отырады.

Белгіленген тәртіп бойынша окушылардың қорытынды аттестациясына қатысады. Белгіленген тәртіп бойынша, мектепшілік бақылау жоспарына педагог қызыметінде өзге және бағалау мақсатында келген "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ қабылданған өкілдерін сабакқа кіргізеді.

Сабактарда директордың оқу-тәрбие жұмыстары жөніндегі орынбасары екімшілігінде үзілістік үшін аяқталған мұғалім орынын ауыстырады.

Жарғы мен Ынкілеу тәртібі ережелерін, өзге де жергілікті құқықтық актіліктердің орындарында

Окушылардың занды құқықтары мен еркіндігін сақтайды.

Сабак өткізуға дайындалады, өзінің кәсіби біліктілігін жүйелі түрде арттырып, әдістемелік бірлестіктер қызыметіне және "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ қабылданған өзге де әдістемелік жұмыс түрлеріне қатысады.

"Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ педагогика кеңесі жұмыстарында өзінде өкімшілігінде өткізгендегі мәжілістерге қатысады.

Кезекшілік графигіне сәйкес сабактар арасындағы үзілістерде, өз сабактары бастаганда 20 минут және аяқталғаннан кейін 20 минут "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ бойынша көзекшілік етеді.

Окушылардың үлгірімі, сабакқа қатысуы, тәртібі туралы мәселелер бойынша атасынан (оларды алмастырушылармен) тұрақты түрде байланыс жасап отырады.

Мезгіл-мезгіл медициналық тексеруден өтіп тұрады.

"Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ, тұрмыста, қоғамдық орындарда өткізу қоғамдағы өткізу үшін лайық нормаларды сақтайды.

Кабинет мәнгерушісі міндеттерін аткарған жағдайда:

- кабинетке бекітілген зертханашы жұмысын басқарады;
- кабинеттің мақсатты түрде пайдаланылуын бақылайды;
- кабінеттің жабдықтармен, приборлармен және басқа да мүліктермен толық үйимдастырылып, бір жолғы құжаттар бойынша материалдық құндылықтарды (жинақтарды) сақтауға кабылданап, жауапкершілігінде алады, өз есебінде тұрган мүліктердің қамтамасыз өткізеді, белгіленген тәртіп бойынша кабинет мүліктерге (инвентариздылауға) және есептен шығаруға қатысады;
- Өз пәнні бойынша еңбек қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулықтың өзірлейді және кайта қарайды (кем дегенде 5 жылда 1 рет), оларды "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ директорына бекітуге ұсынады;
- оку жағдайда қабинеттің өрт қауіпсіздігіне арналған мүліктермен, қорғаныстың міндеттерін және жеке құралдарымен, сондай-ақ тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін көрнекі үлгінен жарактандырылуын қадағалайды;
- окушыларға еңбек қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша өзге педагогикалық жән-жоба бөлу сабағын өткізеді немесе үйимдастырады, оны міндетті түрде сыныптың жағдайында өткізу өзгешеліктерін көрсетіп, оның міндетті түрде өткізу өзгешеліктерін көрнекі үлгінен жарактандырылуын қадағалайды;
- "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ окушылары мен қызметкерлерінің өзге жағдайларда өткізу өзгешеліктерін көрнекі үлгінен жарактандырылуын қадағалайды;

өмірі мен денсаулығына қауіп тудыратын жағдайлармен байланысты сабактардың өткізілуіне жол бермейді, бұл туралы директордың оқу-тәрбие жұмыстары жөніндегі орынбасарына мәлімдейді;

• еңбек қорғау жөніндегі келісімге косу мақсатында еңбек пен оқу жағдайларын жақсартуға байланысты ұсыныстар ендіреді.

2. Педагог білім беру процесін саяси үгіттеу, білім алушылар мен тәрбиленушілерді саяси, діни немесе өзге де сенім-нанымдарды қабылдауға не олардан бас тартуға мәжбүрлеу үшін, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық немесе діни алауыздықты қоздыру, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни немесе тілдік тиесілік белгісі, дінге қозқарасы бойынша азаматтардың ерекшелігін, астамшылығын не кемшіндігін насиҳаттайтын, оның ішінде білім алушыларға Қазақстан Республикасының ұлттары мен ұлыстарының тарихи, ұлттық, діни және мәдени дәстүрлері туралы анық емес мәліметтерді хабарлау арқылы үгіттеу үшін, сондай-ақ білім алушыларды Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заннамасына қайшы келетін әрекеттерге итермелуе үшін пайдалануға құқылы емес.

4. Құқықтары:

Мұгалім мыналарға құқылы:

1. Кәсіптік қызметтің жүзеге асыру кезінде педагогтің:

1) тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары сақталған кезде кәсіптік қызметті ұйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын еркін таңдауға;

2) лауазымды адамдар және басқа да тұлғалар тарапынан заңсыз араласудан және кедергі келтіруден қорғалуға;

3) білім алушылар, тәрбиленушілер және олардың ата-анасы немесе өзге де заңды өкілдері тарапынан кәсібіне құрметпен қаралуына және тиісінше мінезд-құлық көрсетілуіне;

4) кәсіптік қызметтің жүзеге асыру үшін ұйымдастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз етілуге және қажетті жағдайлардың жасалуына;

5) ғылыми, зерттеу, шығармашылық, эксперименттік қызметті жүзеге асыруға, педагогтік практикаға жаңа әдістемелер мен технологияларды енгізуға;

6) тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары сақталған кезде шығармашылық бастамаға, оқыту мен тәрбиелеудің авторлық бағдарламалары мен әдістерін әзірлеуге және қолдануға, оқыту мен тәрбиелеудің жаңа, негұрлым жетілдірілген әдістерін дамытуға және таратуға;

7) білім беру бағдарламасына сәйкес оқыту мен тәрбиелеудің оқу құралдарын, материалдарын және өзге де құралдарын таңдауға;

8) білім беру бағдарламаларын, оқу жоспарларын, білім беру қызметтің әдістемелік материалдары мен өзге де құрауыштарын, сондай-ақ окулықтарды, оқу-әдістемелік кешендер мен оқу құралдарын әзірлеуге қатысуға;

9) жұмыс орны бойынша сайланбалы лауазымға сайлануға және оны атқаруға;

10) білім беру сапасын жетілдіруге бағытталған, оның ішінде білім беру ұйымының қызметтіне қатысты мәселелерді талқылауға қатысуға;

11) білім беру ұйымын басқарудың алқалы органдарының жұмысына қатысуға;

12) бес жылда бір реттен сиретпей біліктілігін арттыруға;

13) үздікіз кәсіптік дамуға және біліктілікті арттыру нысандарын таңдауға;

14) біліктілік санатының мерзімінен бўрын берілуіне;

15) Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен жеке педагогтік қызметке;

16) кәсіптік қызметтіндегі табыстары үшін көтермеленуге;

17) өзіне қатысты қабылданатын ұйым басшысының актілеріне, әрекеттеріне және шешімдеріне жоғары тұрган лауазымды адамдарға немесе сотка шағым жасауға;

18) білім алушылар, тәрбиленушілер және олардың ата-анасы немесе өзге де заңды өкілдері тарапынан ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрмет көрсетілуіне құқығы;

21) Қазақстан Республикасының заннамасында көзделген өзге де құқықтары бар.

2. Педагогтің осы баптың 1-тarmaғында көзделген құқықтарын жүзеге асыру басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын бұзбауға тиіс.

3. Мемлекеттік білім беру ұйымдарында кәсіптік қызметтің жүзеге асыратын педагогтердің айлық жалақысын есептеу үшін бір аптаға нормативтік оқу жүктемесі:

16 сағат – орта білім беру ұйымдары үшін;

сабактан тыс спорт сабактарын жүргізу үшін – базалық лауазымдық айлықақысының жұз пайзы мөлшерінде қосымша ақы белгіленеді.

5. Жауапкершілігі

- 5.1. ҚР заңнамаларында белгіленген тәртіп бойынша мұғалім мынаған жауап береді:
- оқу жоспары мен оқу процесі графигіне сәйкес білім беру бағдарламаларының толық көлемде орындалуына;
 - білім беру процесі кезінде окушылардың өмірі мен денсаулығына;
 - окушылардың құқықтары мен еркіндігінің бұзылмауына.
- 5.2. Жарғы мен Ішкі еңбек тәртібі ережелерін, "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ директорының заңды өкімдерін, өзге де жергілікті нормативтік актілерді, осы нұсқаулықта белгіленген лауазымдық міндеттерді дәлелсіз себептермен орынданамағаны немесе тиісті дәрежеде орынданамағаны үшін мұғалім еңбек заңнамаларында белгіленген ретпен тәртіптік жауапкершілікке тартылады.
- 5.3. Окушының жеке басына тәрбиенің күштеу және (немесе) психикалық қысым жасау әдісін бір рет те болса қолданғаны үшін, сондай-ақ тіпті басқа да бейморальдық әрекеттері үшін мұғалім ҚР еңбек заңнамаларына сәйкес қызметінен босатылуы мүмкін.

Мұндай әрекеттер үшін жұмыстан босату тәртіптік жауапкершілік шарасы болып табылмайды.

5.4. Өз лауазымдық қызметін атқару (атқармау) кезінде мекемеге келтірген залалы немесе оқу процесіне қатысушыларға тигізген зияны үшін мұғалім еңбек және (немесе) азаматтық заңнамаларда белгіленген көлем шегінде материалдық жауапкершілікке тартылады.

6. Лауазымы бойынша өзара қарым-қатынас, байланыс

Мұғалім:

6.1. Оқу сабактары кестесіне, жалпымектептік міндетті де жоспарлы шараларға қатысу мен нормасы белгіленбеген міндетті қызметті (дәптер тексеру, сабактарға даярлану және т. б.) атқару жөніндегі өз жеке жоспарына сәйкес, бекітілген оқу жүктемелері көлемін орындау режимі бойынша жұмыс істейді.

6.2. Кезекті еңбек демалысына сәйкес келмейтін каникул кезінде мектеп әкімшілігі тарапынан каникул басталғанға дейінгі оқу жүктемелерінен аспайтын көлемде педагогикалық әдістемелік немесе ұйымдық жұмыстарға тартылады. Каникулдағы мұғалім жұмысының графигі мектеп директоры бұйрығымен бекітіледі.

6.3. Белгіленген тәртіпке сәйкес уақытша келмей қалған мұғалімнің орынын сағат бойынша және тариф бойынша (орын ауыстыру мерзіміне сәйкес) ақы төлеу шартымен ауыстырады.

6.4. Уақытша келмей қалған өзімен мамандығы бірдей мұғалімдерді немесе сыныптағы мұның пәні бойынша сабак беруде оқу жоспарынан қалып келе жатқан мұғалімдерді алмастырады.

6.5. "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ әкімшілігінен нормативтік-құқықтық және ұйымдық-әдістемелік сипаттағы материалдарды алады, тиісті құжаттармен қоя отырып танысады.

6.6. "Кенжебек Шәкенов атындағы орта мектебі" КММ әкімшілігімен және педагог қызметкерлерімен өз құзыретіне енетін мәселелер бойынша жүйелі түрде ақпарат алмасып отырады.

КЕЛІСІЛДІ

31.08.2023

Лауазымдық нұсқаулықпен таныстым:

31.08.2023